

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

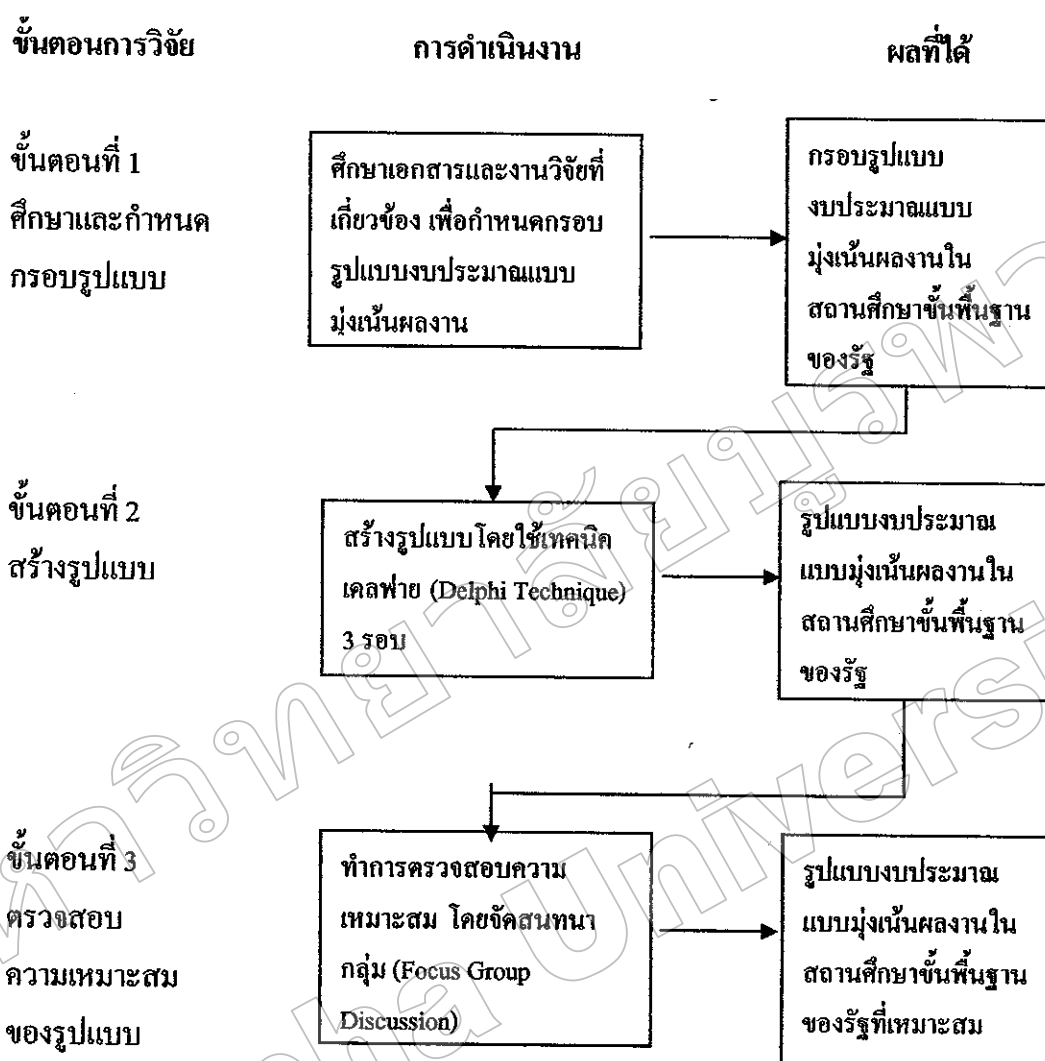
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษารูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบรูปแบบ
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของรัฐด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามกรอบรูปแบบซึ่งได้จากขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่
นำไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ โดยเชิญผู้ปฏิบัติที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐมารวมนทนากลุ่ม (Focus Group
Discussion)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษารั้วนี้ผู้วิจัยกำหนดลักษณะของผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการเลือกโดยใช้เทคนิคการบอกต่อ (Snow Ball Sampling) และใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้กับเทคนิคเดลฟาย มีจำนวน 18 คน ซึ่งใช้การเลือกแบบบอกต่อประกอบด้วย

1. นักวิชาการด้านงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน 5 คน ประกอบด้วย
  - 1.1 รศ.ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 1.2 รศ.ชารี มณีศรี อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยบูรพา
  - 1.3 รศ.ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยบูรพา
  - 1.4 ดร.สุรชาติ ฅ หนองคาย ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

- 1.5 นายแพทย์ นิวัฒน์ ลีวงศ์วัฒน์ วิทยาการการจัดทำแผนกลยุทธ์

2. ผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ 13 คน

- 2.1 ดร.ศิริกร พรสิมา ที่ปรึกษากระทรวงศึกษาธิการ

- 2.2 ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก รองผู้อำนวยการสำนักฝ่ายนโยบายและแผนการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

- 2.3 ดร.ครุณี จำปาทอง สำนักฝ่ายนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2.4 นายณรงค์ เพชรกล้า หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงบประมาณและการระดมทรัพยากร สำนักฝ่ายนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2.5 ดร.อธิปปรีชญ์ ทัดพิชญางกูร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3

- 2.6 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

- 2.7 นายสมพงษ์ บุญเกษมสุข หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3

- 2.8 นางสาวสมทรง ส่งเสริม หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3

- 2.9 ดร.นิพนธ์ เสือก้อน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากน้ำวิทยาคม

- 2.10 นายคงสิน แสงสัตยา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองค้อ

- 2.11 นางสาวจุรีย์ สร้อยเพชร ผู้อำนวยการโรงเรียนลำปางกัลยาณี

- 2.12 นายจ่านง ไชยรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าประดู่

- 2.13 นายวิรัตน์ คาริการ์นนท์ ฝ่ายแผนงานโรงเรียนบ้านค่าย

กลุ่มที่ 2 ผู้ปฏิบัติที่ใช้กับการสนทนากลุ่ม มีจำนวน 8 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

1. นายวิโรจน์ ดิยะวิสุทธิศรี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง

เขต 1

2. นายมานพ งามสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนระยองวิทยาคม
3. นางสาววรรณศิริ วรสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา
4. นายไพรัตน์ บุญศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมวิทยา
5. นายบำรุง ชูประเสริฐ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมวิทยา 13
6. นายสุพจน์ เบญจมฤต ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่ง"วิทยสดาวาร"
7. นายบุญเกิน ลอยแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนวังจันทร์วิทยา
8. นายธีระวัณห์ ถึงบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนจำห่อพิทยาคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ และแนวทางในการสนทนากลุ่มประกอบด้วย

แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยบูรณาการแนวคิดของ ตำหนักงบประมาณ (2546, หน้า 144-146) และแนวคิดของ ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ (2544, หน้า 7, 11) มาเป็นแนวคำถาม แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลางหรือข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อยหรือข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นำข้อความที่ได้จากแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 1.50 ลงมานำไปให้กลุ่มผู้ปฏิบัติ ช่วยกันตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในการนำไปใช้บริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการงบประมาณและรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ

2. สร้างแบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ ไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมคุณภาพนิพนธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

3. นำแบบสอบถามปลายเปิดฉบับที่ 1 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 คน แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

4. สร้างแบบสอบถามฉบับที่ 2 โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดฉบับที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

4.1 ดร.สมุทร ชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ดร.สมโภชน์ อเนกสุข อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 ดร.สุเทพ จิตยวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3

4.4 ดร.พีระ รัตนวิจิตร ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระยอง

4.5 ดร.วรศักดิ์ เด็กสงวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

5. นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน กลุ่มเดิมตอบแสดงความคิดเห็น

6. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาแสดงค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่มพร้อมทั้งคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

7. ส่งแบบสอบถามจากข้อ 6 ไปให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน ได้ทราบค่ามัธยฐานค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่ม และคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความคิดเห็นเดิมหรือเปลี่ยนความคิดเห็น กรณีที่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดแตกต่างไปจากกลุ่ม ขอให้แสดงเหตุผลประกอบด้วย

8. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาสรุปเป็นรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ

9. นำรูปแบบจากข้อ 8 มากำหนดแนวทางเพื่อการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการเก็บข้อมูลการวิจัย
2. จัดส่งแบบสอบถามปลายเปิดฉบับที่ 1 ให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ พร้อมส่งคืนทางไปรษณีย์ และติดตามด้วยตนเอง
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดฉบับที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จัดส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม พร้อมส่งคืนทางไปรษณีย์และติดตามด้วยตนเอง
4. แสดงคำมัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของกลุ่มและคำตอบเดิมของแต่ละคนในแบบสอบถาม แล้วจัดส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมเสร็จแล้วส่งคืนทางไปรษณีย์และติดตามด้วยตนเอง
5. นำความคิดเห็นจากแบบสอบถามมาสรุปเป็นรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ
6. กำหนดแนวทางเพื่อการสนทนากลุ่ม จากนั้นเชิญผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ จำนวน 8 คน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่นำไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ
7. สรุปข้อคิดเห็นจากการจัดสนทนากลุ่มของผู้ปฏิบัติที่มีต่อรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ จากนั้นเขียนเป็นรายงานเพื่อนำเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ฉบับที่ 1 ใช้วิธีคำนวณหาคำร้อยละ โดยคัดเลือกข้อความที่มีผู้ตอบสอดคล้องกันร้อยละ 10 ขึ้นไป นำไปสร้างแบบสอบถามฉบับที่ 2
2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับที่ 2 ในรอบที่ 2 และ 3 ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ค่ามัธยฐาน (Median: Mdn.) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range: I.R.) สำหรับค่ามัธยฐานจะแปลความหมายตามเกณฑ์ของ สุวิมล ว่องวาณิช (2548, หน้า 233-234) ที่กำหนดไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
 ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 3.50- 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
 ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 2.50- 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อความนั้น
 ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 1.50- 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
 ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

สำหรับค่าพิสัยระหว่างควอไทล์จะเป็นการคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์
 ที่ 1 และ ควอไทล์ที่ 3 ตัวค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ของข้อความมีค่าตั้งแต่ 1.50 ลงมา
 แสดงว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
 ใดมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน
 ต่อจากนั้น จึงนำเอาข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทั้งในด้านค่ามัธยฐาน และ
 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มาสรุปเป็นรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานของรัฐ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม โดยถอดเทปการสนทนากลุ่ม ใช้วิธี
 คำนวณหาค่าร้อยละ โดยคัดเลือกข้อความที่ผู้ตอบมีความคิดเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 80 ขึ้นไป
 เกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่นำเสนอไว้ไปปฏิบัติ
 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ และจัดลำดับข้อมูลตามข้อสรุปที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เพื่อให้
 ได้รูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ที่มีความเหมาะสมใน
 การนำไปปฏิบัติได้